

Kiitos kun kuljet viisaasti!

Loppuraportti ajalla 1.1.-31.12.2016

osahankkeet

**"Kokeillen kohti viisaampaa liikkumista"
ja
"Kiitos kun pyöräilet"**

JAPA ry ja JYPS ry

Diaarinumero LIVI/605/07.00.01/2016

Sisällysluettelo

1	Hankekokonaisuus.....	3
2	Loppuraportti 1.1.-31.12.2016.....	3
2.1	Lähtötilanne ja tavoitteet.....	3
2.2	Hankkeen toteutus.....	4
2.2.1	Kärkitoimenpiteet ja tulokset	4
2.2.2	Viestintä.....	8
2.2.3	Resurssit.....	8
2.2.4	Kustannukset ja rahoitus.....	9
2.3	Yhteistyökumppanit.....	9
2.4	Hankkeen vaikutukset	9
3	Esitykset jatkotoimenpiteiksi	12
4	Liitteet	13

1 Hankekokonaisuus

Tämä on yhteisraportti kahden eri hanketoteuttajan yhteisestä hankekokonaisuudesta ”*Kiitos kun kuljet viisaasti*”. Toteuttajina ovat Jyväskylän kestävän kehityksen toimisto JAPA ry (osahanke 1) ja Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry (osahanke 2). Koko hankkeen hallinnoijana toimii JAPA ry.

Kunkin osahankkeen toteuttaja on vastannut oman osahankkeensa välirahoituksesta ja kirjanpidosta ja toteuttamisesta. Osahanketoteuttajat ovat toimittaneet oman hankkeensa talousdokumentit hankkeen maksatusta varten JAPA ry:lle ja vastaavat niiden oikeellisuudesta. Osahankkeiden toimijat ovat laatineet omaa hankettaan koskevat kirjalliset raportit. Hankkeen hallinnoija on koonnut kunkin osahankkeen raportoinnin pohjalta tämän yhteenvedon sekä koko hankkeen kirjanpidon kunkin osahankkeen taloustoteumista.

Osahanke 1: Kokeillen kohti viisaampaa liikkumista

Lisätietoja: Koordinaattori Anna Sarkkinen, JAPA ry, p. 040 593 8541

Osahanke 2: Kiitos kun pyöräilet

Lisätietoja: Puheenjohtaja Teemu Tenhunen, JYPS ry, p. 041 544 2195

Hankkeen hallinnoija on Jyväskylän kestävä kehitys JAPA ry. Yhdistyksen osoite on Matarankatu 6 A 1, 40100 Jyväskylä. Yhteyshenkilönä on Anna Sarkkinen (040 593 8541, anna.sarkkinen@jkl.fi). Osahankkeen 1 tuloslaskelman ja pääkirjaotteen kokosi kirjanpitäjä Sari Nieminen (Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki osuuskunnan tilitoimisto, sari.nieminen@kyt.fi). Hän vastasi myös kirjanpidosta hankkeen aikana. Osahankkeen 2 kirjanpidosta vastasi Henna Breilin (kirjanpitäjä, JYPS ry, henna.breilin@toivakka.fi).

2 Loppuraportti 1.1.-31.12.2016

2.1 Lähtötilanne ja tavoitteet

Tavoitteena on viisaan liikkumisen edistäminen Jyväskylän seudulla sekä laajemmin koko valtakunnan tasolla, pyrkien erityisesti kevyen liikenteen kulkutapaosuuksien lisäämiseen.

Osahankkeessa 1 keskiössä on erityisesti sähköpyöräilyn edistäminen eri muodoissaan, ja konkreettisena tavoitteena on sähköpyöräilyn lisääminen Jyväskylän seudulla. Toimenpiteiden keskiössä ovat konkreettiset kokeilut ja tavoitteisiin pyrkiminen kokeilukulttuurin keinoin. Toimenpiteiden tarkoituksena on lisätä asukkaiden tietoisuutta erilaisista vaihtoehtoista viisaaseen liikkumiseen ja tarjota matalan kynnyksen mahdollisuuksia kokeilla eri vaihtoehtoja. Lisäksi Lastipyörälainaamon tavoitteena on tarjota asukkaille konkreettinen vaihtoehto henkilöautolle tilapäiseen tarpeeseen.

Osahankkeen 2 tärkeimpänä yleisenä tavoitteena on pyöräilyn edistäminen järjestämällä pyöräilyä edistävää toimintaa. Uusien pyöräilyä markkinoivien tapahtumien ja Pyöräilyviikon aseman vahvistamisen kautta tavoitteena on nostaa pyöräilyä edelleen uudelle tasolle. Hankkeessa pyöräilyä edistetään erityisesti tiedottamalla, markkinoimalla sekä luomalla pyöräilylle positiivinen imago. Osahanke toimii ainutlaatuisena pyöräilyä markkinoivana ja pyöräilyn mahdollisuuksia esille tuovana kokonaisuutena, jonka vaikutus tuntuu Jyväskylän seudulla, Keski-Suomessa ja valtakunnallisesti.

Kukin osahanke lähestyi hankkeen tavoitteita omasta näkökulmastaan tehden tiivistä yhteistyötä toistensa, muiden liikkumisen ohjauksen hankkeiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

2.2 Hankkeen toteutus

2.2.1 Kärkitoimenpiteet ja tulokset

Osahanke 1:

Lastipyörälainaamon toiminnan jatkaminen, monipuolistaminen ja vakiinnuttaminen

- Lainaamon pyörävalikoiman monipuolistaminen
 - Lainaamoon hankittu yleisöäänestyksen perusteella 2-pyöräinen E-lastipyörä, E-taittopyörä, tavallinen sähköavusteinen pyörä ja sähköistyskurssin kautta jälkיסähköistetty tavallinen pyörä.
 - Nuorisotapahtumiin hankittiin mainostus- ja kokeilutarkoitukseen sähköistetty tasapainolauta. Turvallisuussyistä lauta ei kuulu lainausvalikoimaan.
 - Lisäksi yhteistyössä Jyväskylän joukkoliikennealueen valtionavustushankkeen kanssa Lainaamon valikoimiin lisättiin yhdistyksen perustoiminnan puitteissa sähköavusteinen 3-pyöräinen tapahtumapyörä ja riksa.
 - Lainaamon valikoimiin kuului kesäkaudella myös Suomen ensimmäinen kävelypyörä, Lopifit
 - Loppuvuodesta lainaajien palautteen perusteella valikoimaa laajennettiin tandempyörällä, jonka käyttö alkaa vasta lainauskaudella 2017 toimitusaikataulun vuoksi
- Laatikkopyörien käyttö- ja huoltokoulutustilaisuuksien järjestäminen Mataran aulapalveluiden henkilökunnalle sekä laatikkopyörien omistajille ja niistä kiinnostuneille
 - Lastipyörien omistajille ja niistä kiinnostuneille järjestettiin huhtikuussa päivän huoltokoulutus pyöräliikkeessä. Mataran aulapalveluiden työntekijöitä on koulutettu henkilöstönvaihdoksien myötä vuoden aikana sekä kaikkien yhteiskoulutuksena lokakuussa 2016
- Viestinnän keinot
 - Lastipyörät liikkuvat erilaisissa tapahtumissa lainaustoiminnan ohella.
 - Syksyn omenalähettikampanjassa lastipyörät olivat kuljetusapuna
 - Syys-lokakuussa tehtiin yhteistyötä Keltinmäen aluekirjaston kanssa lainauskokeilulla, jonka aikana kahta erilaista pyörää pystyi lainaamaan osana kirjaston valikoimaa kirjastokortilla.
 - Blogissa tuotiin esille eri pyöriä, lastipyörien käyttömahdollisuuksia ja lainaajien kokemuksia
 - Lainaamoja mainostivat myös tapahtumapyörä ja riksa joukkoliikenneyhteistyön puitteissa

Liikkeelle lasten kanssa -kampanja

- Perhepyöräilykiertue ja perhepyörien kokoontumisajot
 - Toteutettiin kesäkuussa 2016 yhteistyössä toisen hankekumppanin kanssa, yhteensä 7 leikkipuistoa
- Lastenneuvoloihin suunnatun juliste- ja/tai esitemateriaalin suunnittelu ja toteutus
 - Toteutettiin kolmen julisteen sarja. Julisteet esittelevät erilaisia vaihtoehtoja viisaaseen liikkumiseen lapsen kanssa. Tuotettu myös aihepiiriin lasten tehtäväkirja. Materiaalit on suunniteltu sillä periaatteella, että niiden pohjalta teeman käsittelyä voidaan laajentaa ja tuottaa lisämateriaalia.
- Yhteistyössä erilaisten lastenkulttuuriin liittyvien tahojen ja toimijoiden kanssa esim. kirjaston satutunteja tai lastenkonsertteja, joissa teemana viisas liikkuminen

- Jyväskylän kaupunginkirjastossa toteutettiin kaksi satutuntia uudella konseptilla "Liikkuva satutunti". Satutunti oli osallistava ja sen puitteissa kokeiltiin erilaisia liiksumuotoja sekä liikenneturvallisuusasioita tarinan avulla.
- Osallistuttiin Jyväskylän kulttuuripalveluiden Lasten Lysti -tapahtuman avajaisiin

Sähköpyöräillen! -kampanja

- Luentosarja viisaasta liikkumisesta, keskiössä erityisesti sähköpyöräily
 - Osana Jyväskylän kansalaisopiston luento-ohjelmaa yhteistyössä Liikenneturvan kanssa järjestettiin Liikkujan viikolla luento sähköpyöräilystä ja uusiutuneesta laisäädännöstä
- "Sähköistä polkupyöräsi" -työpaja
 - Osana Jyväskylän kansalaisopiston kurssiohjelmaa yhteistyössä kajaanilaisen Greencyclen kanssa. Kurssi täyttyi 90 sekunnissa. Kurssilla asennettiin demotyönä sähköistysarja ennalta valittuun vanhaan polkupyörään.
- Sähköpyörien koeajo- ja esittelytilaisuuksia
 - Lasti- ja sähköpyörät olivat esillä ja/tai koeajossa vuoden aikana yhteensä 46 eri tilaisuudessa, joista 16 oli koeajomahdollisuus.
- Selvitys sähköpyörien myynti- ja huoltotilanteesta Jyväskylässä
 - Tavoitteena oli selvittää, millaisia malleja ja mistä liikkeistä sähköpyöriä on Jyväskylässä saatavilla, ja millä pyöräkorjaamoilla on valmiudet sähköavusteisten pyörien huoltoihin ja korjauksiin. Selvityksen teon yhteydessä kartoitettiin samalla pyöräliikkeiden kiinnostusta, resursseja ja tarvetta sähköpyörien myyntiin, huoltoon, korjauksiin tai jälkiasennuksiin liittyvälle koulutukselle. Lisäksi selvitettiin huoltoliikkeiden mahdollisuuksia korjata lastipyöriä. Selvitys toteutettiin kesällä 2016 käymällä liikkeissä paikan päällä. Selvityksen perusteella löydettiin asiantuntevia tahoja sähköpyörien korjaukseen alueella asiakkaiden eteenpäin ohjaamisen tukemiseksi.

Liikkumisen ohjauksen teemaviikkojen alueellisen tunnettavuuden lisääminen ja kehittäminen ja kokonaishankkeen hallinnointi

- Liikkujan viikon toimenpiteitä yhdistettiin hankkeen aikana Jyväskylän kaupungin Valon kaupunki -konseptia liittäen liikkuminen osaksi Tourujoen Yö-tapahtumaa. Tourujoen Yön teemana oli Valon kaupungin ja Liikkujan viikon hengessä "Valo liikkeessä". Tapahtumia mainostettiin mm. Finlandia Maratonin ja Ween Maan Wiljaa -tapahtuman yhteydessä sekä Auton vapaapäivänä, joka oli myös Valon kaupunki -kokonaisuuden ensimmäinen tapahtumapäivä.
- Kansalaistoiminnakeskus Matarassa toimivien järjestöjen työntekijöille ja vapaaehtoisille tarjottiin Liikkujan viikon aluksi ilmainen aamupala, mikäli henkilö saapui Mataralla kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä. Myös kimppakyyti sallittiin.
- Auton vapaapäivää mainostettiin etukäteiskilpailulla, jossa vastaamalla Facebookin kautta mainostettuun kyselyyn saattoi voittaa liput Cheekin klubikiertuekeikalle Jyväskylän Luta-kossa 22.9.
- Liikkujan viikon kirjastonäyttely laajennettiin pääkirjaston lisäksi viiteen aluekirjastoon.

Osahanke 2:

- Jyväskylän seudun pyöräilyviikko
 - Jyväskylän seudun Pyöräilyviikko järjestettiin 7.–15.5. Ohjelma sisälsi ennätyselliset 72 tapahtumaa ollen historiallisesti Suomen mittavin Pyöräilyviikko. Tapahtumia oli useita päivittäin. Suojelijana ja avaajana toimi Keski-Suomen maakuntajohtaja Tapani Mattila. Viikko toimi samalla Vuoden pyöräilykunta -juhla viikkona.
- Pyöräilytoiminnan järjestäminen ja aktivointi Keski-Suomessa
 - Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen Keski-Suomessa -seminaari 17.2.2016, tilaisuus oli seurattavissa myös periscopen kautta.
 - Jämsässä järjestettiin 14 tapahtuman Pyöräilyviikko 16.–22.5.2016
 - Kaikille Keski-Suomen paikkakunnille suunniteltiin omat I Cycle -logot ja niitä maionostettiin laajasti
 - Osin toiminnan ansiosta Keski-Suomen liitto päätti syksyllä 2016 aloittaa Suomen ensimmäisen maakunnallisen pyöräilynedistämishjelman laadinnan.
- Muut tapahtumat
 - Esittely- ja pyörähuoltotapahtumat
 - Tapahtumia mm. Jyväskylän yliopistolla, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö Likesillä, Jyväskylän ammattiopistolla, Pyöräilyviikolla, Kankaan uuden kaupunginosan avointen ovien päivässä ja Nastat on! -kampanjan osana. We Cycle yliopisto -tapahtumassa Jyväskylän yliopistolla huhtikuussa huolsimme noin 150 pyörää ja tapahtumassa oli kaikkiaan noin 300 osallistujaa.
 - Leikkipuistokiertue
 - Kesällä järjestettiin JAPAN Lastipyörälainaamon kanssa pyöräilykiertueen Jyväskylän leikkipuistoissa. Meiltä kiertueella oli taitoajorata, lapsille myös jaettiin I Cycle JKL -tarroja.
- Neuvontatilaisuudet, katuajokoulutukset ja opetusvideo
 - Yhteistyössä poliisin kanssa neljä neuvontatilaisuutta pyöräilyllä
 - Yhteensä kahdeksan kaikille avointa katupyöräilykoulutusta Jyväskylässä ja yksi Jämsässä
- Selvitys pyöräilyn merkityksestä keskustan liikkeille
 - Touko-kesäkuun taitteessa haastateltiin 3404 keskustan kauppakeskusten asiakasta. Haastatteluissa selvitettiin asiakkaiden saapumistapoja keskustaan ja rahankäyttöä ko. keskuksissa.
 - Keskeisiä tuloksia olivat:
 - Kävelyn kulkutapaosuus kauppakeskuksiin oli kesällä kolmanneksen pienempi kuin syksyllä (33 -> 23 % matkoista). Pyöräilyn kulkutapaosuus kauppakeskuksiin oli kesällä noin 15 % suurempi kuin syksyllä (13 -> 15 % matkoista). Bussiliikenteen kulkutapaosuus oli kesällä sama tai hieman pienempi kuin syksyllä (22 % kauppakeskusten keskiarvona laskettuna, koko otannasta 29 -> 25 % matkoista).
 - Autoliikenteen kulkutapaosuus kauppakeskuksiin oli kesällä noin 13 % suurempi kuin syksyllä (31 -> 35 % matkoista). Autoliikenteen kulkutapaosuus oli noin neljänneksen pienempi ja bussin noin kaksi kertaa suurempi kuin Jyväskylän seudun liikennetutkimuksessa 2009.
 - Kauppakeskusten asiakkaiden ostoaktiivisuus oli kesällä vähäisempää kuin syksyllä (54 -> 51 % asiakkaista osti jotain).

- Autoilijoiden ostoaktiivisuus oli kesällä vähäisintä (46 % autoilijoista osti jotain). Autoilijat käyttivät yhdellä ostokerralla eniten rahaa (syksyllä 2015 19 €, kesällä 2016 15 €; kaikkien kulkutapojen keskiarvo 13 -> 12 €).
 - Kauppakeskusten liikevaihdosta 60 % tulee kävellen, pyörällä ja bussilla liikkuvilta.
- Muut erilliskampanjat
 - Kyllä pyörille!
 - Materiaalisuunnittelu käynnistettiin, mutta varsinaista toimintaa ei järjestetty.
 - Fillarilla treeneihin
 - Pyöräilyviikolla järjestetyssä kampanjassa haastettiin keskisuomalaisen seurojen jäsenet fillaroimaan treeneihinsä. Lisäksi annettiin vinkkejä treenimatkojen pyöräilemiseen ja siihen kannustamiseen.
 - Naurettava/naurattava matka
 - Valot on!
 - Kampanjan järjestettiin 24.9.–16.10. kannustaen valojen ja heijastimien käyttämiseen. Kampanjan tapahtumissa ja valoiskuissa jaettiin ja asennettiin 200 LähiTapiolan lahjoittamaa lampua valottomille pyöräilijöille.
 - Nastat on!
 - Nastarengaskampanja järjestettiin 29.11.–11.12. Kampanja kannusti nastarenkaiden käyttämiseen fillareissa.
 - Kampanja alkoi kaupungin, poliisin ja Ride Cycle Storen kanssa järjestetyllä Nastaa talvifillarointia! -tapahtumalla. Tapahtumassa vieraili reippaassa pakasessa noin 100 ihmistä. Tapahtuman Nasta-ajossa oli mukana noin 20 pyöräilijää.
- Jyväskylän pyöräliikkeiden yhteistyö
 - Käynnistettiin Jyväskylässä pyöräilyyn liittyvien yritysten yhteistyön. Yrityksille perustettiin sähköpostilista ja Facebook-ryhmä, myös keskustelua on näillä ollut jonkun verran. Vuoden aikana Jyväskylään perustettiin mm. kaksi pyöränvuokraamoja.
- I / We cycle –konsepti
 - Keski-Suomen pyöräilyn I / We Cycle -brändäystä jatkettiin. Logot olivat esillä mm. pyöräilyviikkojen tunnuksina, Jyväskylän pyöräkartassa ja pyöräparkeissa, JYPSin vaatteissa ja useilla nettisivuilla.
 - Vuonna 2014 perustetun We Cycle Finland -nettisivuston ylläpitoa jatkettiin. Sivustolta löytyy useisiin kaupunkeihin I Cycle -logo useissa tiedostomuodoissa. Lisäksi sivustolta löytyy muokattava logopohja sekä vinkkejä toteutettaviksi markkinointituotteiksi. Logoja voi käyttää vapaasti ja ilmaiseksi pyöräilynedistämistarkoituksiin. Logoja otettiin viime vuonna käyttöön mm. Hämeenlinnassa, Lahdessa, Keuruulla ja Pälkäneellä. Lahdessa järjestettiin myös We Cycle -tapahtumia.
- Pyöräilynedistämistoiminnan vakiinnuttaminen
 - Vuoden aikana osallistuttiin pyöräilyyn liittyviin tilaisuuksiin ja työryhmien toimintaan. Seudun pyöräilynedistämisen ja liikkumisen ohjauksen toimintaa edistettiin yhdessä muiden liikkumisen ohjauksen hankkeiden ja toimijoiden kanssa. Neuvottelujen jälkeen Jyväskylän kaupunki lupautui lisäämään rahoitusta vuoden 2017 Pyöräilyviikolle vähintään 50 %. Kaupunki lupasi myös lisätä työpanosta viikon järjestelyihin.
- Muu toiminta
 - Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi

- Seppälän suunnan pyöräbaanaa markkinoitiin mm. vierailuilla ja pyöräretkillä baanan tulevalla reitillä ja loppuvuonna myös ensimmäisellä valmistuneella osiolla.
- Ritopohjantien pyörätien markkinointiin ei vielä voitu osallistua, koska kaupunki ja ELY eivät päässeet viime vuonna sopimukseen väylän toteuttamisesta. Hanke osallistui suunnittelupalaveriin.
- Pyöräilykuntien verkoston vuosiseminaarissa esiteltiin Pyöräilyviikon järjestämistä
- Syksyllä hanke osallistui Liikkujan viikon 16.–22.9. järjestelyihin ja oli mukana 24.9. Tourujoen Yössä.
- Loppuvuodesta hanke esitelmöi pyöräilystä Keski-Suomen liikenneopettajille.
- Loppuvuodesta hanke oli mukana konsultoimassa kaupungin ja Valmetin viisaan liikkumisen hanketta mm. vierailemalla Valmetilla. Valmetilla on tällä hetkellä erinomaista toimintaa kävelyn, pyöräilyn ja yleensä viisaan liikkumisen edistämässä

2.2.2 Viestintä

Hankkeen viestintä keskittyi Lastipyörälainaamoon ja sen teemoihin, toukokuussa järjestettävään valtakunnalliseen Pyöräilyviikkoon ja sen oheistapahtumiin, sekä syksyllä järjestettävään Euroopan Liikkujan viikkoon ja sen oheistapahtumiin. Loppuvuonna viestittiin lisäksi talvipyöräilystä ja turvallisuudesta. Lisäksi hankkeiden sisällä ja välissä tapahtui sisäistä viestintää. Pyöräilyviikon tiedotteet välitti eteenpäin Jyväskylän kaupungin kaupunkirakennepalveluiden tiedottaja Kristiina Pentikäinen yhteistyöprojektien viestintäsopimuksen mukaan, osahankkeen 1 tiedotteet toimitettiin JAPA ry:n kautta lukuun ottamatta Liikkujan viikon perustiedotteita. Lisäksi eri tahot julkaisivat itse tiedotteita omista järjestämistään tapahtumista, kuten Mataran moovit, Tourujoen Yö (Matar) Pyöräilyviikosta ja Heijastintempauksesta (Liikenneturva) ja Liikkujan viikosta (Jyväskylän kaupunki).

Hankkeen tapahtumista ja toimenpiteistä tiedotettaessa hyödynnettiin erilaisia kanavia, kuten mediatiedotteita, verkkosivuja, sosiaalista mediaa, sähköpostilistoja, tapahtumia, mainosmateriaaleja, palaveria ja kahvipöytäkeskusteluja. Tiedon välittäjinä toimivat myös erilaiset järjestetyt kyselyt ja kilpailut. Lastipyörälainaamon toiminnasta kerrottiin lisäksi Lastipyörälainaamon blogissa, jossa julkaistiin hankkeen aikana kymmenen uutta tekstiä. Blogi löytyy osoitteesta <http://lastipyoralainaamo.blogspot.fi/>. Lainaamo sai positiivista huomiota viestimisessä myös sille myönnetyn valtakunnallisen Vuoden pyöräilyteko 2015 -tunnustuksen kautta.

Lastipyörälainaamo osallistui lisäksi avustavana tahona YLE TV1:lle kesällä kuvattuun Liikkumisaiheiseen tv-ohjelmasarjaan (Kansan liike) tarjoamalla kokeiluvälineistöä sekä säilytyspaikkoja ohjelmassa käytettäville laitteille. Lastipyörälainaamon osallistuminen on julkista vasta sarjan ensimmäisen jakson esityksen jälkeen huhtikuussa 2017.

Eri tiedottamisen kanavat ja niiden saavuttavuusarviot on esitetty taulukossa 1 ja 32 (kohdassa 2.4.1 Osahankkeiden keskeisiä tuloksia lyhyesti).

2.2.3 Resurssit

Hankkeen palkattuihin henkilöstöresursseihin kuuluivat osahankkeessa 1 Anna Sarkkinen, Paula Wilkman, Juha Vuorikko ja Venla Wallius (JAPA ry) sekä osahankkeessa 2 Teemu Tenhunen, Kaisa Peltonen, Jyrki Solja, Toni Leppänen ja Ville Laaksonen. Kauppakeskuskyselyyn rekrytoitiin opiskelijavoimaa kyselyn käytännön järjestelyihin. Lisäksi hankkeen eteen ilman hankkeen maksamaa erilliskorvausta työskenteli JAPA ry:n työntekijöitä, Jyväskylän kaupungin työntekijöitä, Kansalaistoiminnankeskus Mataran henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita tapahtumien suunnittelun ja toteuttamisen pohjalta. Lisäksi hankkeen hyväksi työskenteli suuri joukko vapaaehtoisia yhteensä noin 1000 tunnin edestä. Pelkästään Pyöräilyviikon päätapahtumaa oli järjestämässä yli 50 vapaaehtoista. Hankkeesta aiheutuneiden työaikakustannusten työaikakirjanpidot on esitetty liitteenä 2.

2.2.4 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kokonaiskustannukset koko hankeajalla olivat 104 968,25 euroa, josta osahankkeen 1 osuus oli 57 236,92 euroa ja osahankkeen 2 osuus 51 960,63 euroa. Tästä summasta hankkeelle on tilitetty valtionavustusta 1.1.-30.6.2016 yhteensä 40 753,23 euroa. Hankkeen kokonaiskustannukset raportointikaudella 1.7.-31.12.2016 olivat 50 581,01 euroa, josta osahankkeen 1 osuus oli 34 701,54 euroa ja osahankkeen 2 osuus 15 879,47 euroa. Kustannukset sisältävät arvonlisäveron. Hankkeella oli tuloja 3 770,40 euroa ja ne kohdistuivat osahankkeelle 2 ensimmäisellä puoli-vuotisraportointikaudella. Hankkeelle haetaan liikumisen ohjauksen valtionavustusta 75% näistä raportointikauden kokonaiskustannuksista eli 37 935,76 euroa. Hankkeen kustannuslaskelma kokonaisuudessaan ja osahankkeittain on esitetty liitteessä 1.

Suurimmat menoerät hankkeessa olivat henkilöstökulut, Lastipyörälainaamon hankinnat, I cycle-tuotteiden teettäminen, palkinnot, tarvikkeiden hankinnat sekä tapahtumien järjestämiseen (suurimpana Pyöräilyviikko) liittyvät kulut. Osahankkeen 1 kustannusarvio jäi hieman suunniteltua alhaisemmaksi mm. matkakulujen ja koulutuskustannusten määrän jäädessä arvioitua alhaisemmaksi. Hankkeessa ei ollut arvioitua määrää matkustusta (mm. vaadittaviin tilaisuuksiin) ja järjestettyjen koulutusten kustannukset jäivät arvioitua pienemmiksi yhteistyökumppaneiden katettua koulutuskuluja omalta osaltaan (mm. kansalaisopisto huolehti koulutusten tilakustannuksista ja ilmoittautumisjärjestelmästä, pyöräliike omista tiloistaan ja osallistujien tarjoilukustannuksista). Myös osa suunnitelluista tapahtumakuluista katettiin yhteistyökumppaneiden toimesta (mm. Liikkujan viikon mainosbänderollien paikoista huolehti Valon kaupunki). Aineet, tarvikkeet ja tavarat osi on kustannusarvio ylittyi johtuen kulujen kirjauspaikasta.

2.3 Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat olleet valtakunnallinen LIVE-verkosto, Hankkeessa on mukana laaja joukko yhteistyökumppaneita. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Jyväskylän seudun liikumisen ohjauksen toimintaryhmän jäsenet. Toimintaryhmään kuuluu edustajia hanketoteuttajien lisäksi mm. Jyväskylän kaupungilta, Liikenneturvasta ja Sisä-Suomen poliisilaitokselta. Lisäksi toimintaryhmän tahoista ainakin Keski-Suomen Näkövammaiset, Likes, Jyväskylän elävä kaupunkikeskusta ry, Keski-Suomen Hengitysyhdistys, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ja Vammaisliikunta ja urheilu VAU ry ovat konkreettisesti järjestämässä hankkeen toimintaa. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat Kansalaistoiminnankeskus Matara, Jyväskylän kansalaisopisto sekä Äänekosken ja Jämsän kaupungit. Kaikkiaan yhteistyötahoja on yli 40 (mm. Pyöräilyviikolla n. 40 eri järjestäjätahoa). Yhteistyötahot ovat olleet mukana järjestämässä tapahtumia, mahdollistamassa toimintaa sekä konkreettisesti osallistuneet hankkeen toimenpiteiden toteuttamiseen (mm. Sisä-Suomen poliisilaitos, Liikenneturva, Jyväskylän kansalaisopisto, Kansalaistoiminnankeskus Matara).

2.4 Hankkeen vaikutukset

Hankkeen vaikutuksia voidaan mitata tapahtumiin osallistuneiden määrällä, mediaosumien määrällä ja esim. kyselyihin ja kilpailuihin osallistuneiden määrällä. Kuvia osahankkeen 1 toiminnasta heinäkuusta joulukuuhun 2016 on esitetty liitteessä 3 (tammi-kesäkuu esitetty väliraportoinnin yhteydessä). Kuvia osahankkeen 2 tapahtumissa erillisraportin yhteydessä.

Seudun liikumisen ohjauksen koordinoitua vietiin eteenpäin yhdessä muiden liikumisen ohjauksen hankkeiden ja toimijoiden kanssa jatkaen vuonna 2015 aloitettu yhteistyötä. Toimijoiden yhteiskokouksia järjestettiin vuoden aikana yksi, kokouksessa keskusteltiin tehtyjen toimenpiteiden lisäksi vuoden 2017 tulevista suunnitelmista ja mahdollisista yhteistyökuvioista liikumisen ohjauksen piirissä. Hankeen omia toimenpiteitä käsitteleviä yleiskokouksia järjestettiin vuoden aikana kuusi.

Keskeisiä vaikutuksia ovat mm. lastipyörien määrän lisääntyminen, yhteistyön tiivistyminen eri liikumisen ohjauksen toimijoiden kesken, Jyväskylän kaupungin suurempi rooli Pyöräilyviikon kus-

tannusten kattamisessa tulevaisuudessa sekä maakunnallisen Pyöräilynedistämishjelman laatimisesta päättäminen Keski-Suomen Liitossa.

Taulukko 1. Osahankkeen 1 vaikuttavuuden arviointia ajalla 1-12/2016 lukuina / toimenpide mikäli saatavilla.

	Tavoite	Tulos	Tavoite	Tulos	
Toimenpide	toimenpide /Kpl		Osumat / vastaukset / osallistujat		Muuta
Tiedotteet	8	6		7 eri mediaa uutisoitua, 31 eri artikkelia / juttua	Sisäiset ja ulkoiset tiedotteet. HUOM. Lastipyörälainaamo oli mukana kesällä 2016 kuvatussa YLE TV1:n liikumisaiheisessa ohjelmasarjassa, joka lähetetään alkuvuodesta 2017. Tieto on julkinen vasta sarjan ensiesityksen jälkeen.
Verkkosivut	2	2	3500 kävijää sivuilla	Lainaamon sivua poistumisivuna käyttänyt 12/2016 5674 kävijää	Selvitetään mahdollisuus sivukohtaiseen tilastointiin -> tilastointia voi suuntaa sisään- ja ulostulona
Näyttelyt	1	6			Avoimet näyttelyt viisaasta liikkumisesta eri kirjastoilla (JKL pääkirjasto + 5 aluekirjastoa)
Blogi-kirjoitukset	6	10	1500 kävijää blogissa	3466 (suosituin posti 425 katselua)	Blogi laskee myös omat käynnit
Sosiaalinen media	50	163 (Facebook), 51 (Instagram)	300 (keskimääräinen luku/juttu)	Lastipyörälainaamo: 445, JAPA 640, suosituin päivitys tavoitettavuus Lainaamo 4294 hlö ja JAPA 8814 hlö	Postausten määrä. Tarkastellaan mahdollisuuksia some-käytön lisäämiseen ja eri mahdollisuuksiin. Lisätty Instagram-päivitykset, Lastipyörälainaamon Facebook-tykkäykset 356 (kasvu 138). Esitetty tavoitettavuudessa niiden henkilöiden määrä, jotka näkivät sivujulkaisun uutisissa, uutisnauhassa tai sivun aikajanalla
Kysely	4	5	1000	500	Enlaiset kyselyt (Toukofest, lainaajat, palautekyselyt, Lasten lysti, Liikkujan viikon luento)
Kilpailu / äänestys	5	2		135	osallistujamäärät, Lainaamon uusi pyörä, Cheekin keikkaliput
Tapahtumat	10	26	8000	9600	Pyöräilyviikon tapahtumien osallistujia ei huomioitu laskelmissa. Laskettu tapahtumat osallisenajajärjestäjänä. Lisäksi pyörät lainassa 21 erillisessä tapahtumassa
Hankinnat	3	5	eri mittausapoja	4 uutta pyörää ja leijulauta	Uudet pyörät käytössä vasta elokuun 2016 alusta
Lastipyörien käyttöaste			75 %	huhtikuu 83,3%, toukokuu 85,54%, kesäkuu 90,98%, heinäkuu 84,3%, elokuu 77,3%, syyskuu 87,3%, lokakuu 73,1%, marraskuu 40,4%	Kokonaiskäyttöaste 74% (huhti-marraskuu) Aktiivikausi 84% (touko-syyskuu), Lainausta yhteensä 252 kpl, keskimäärin 60% lainauksista on kuukausittain eri henkilöiden tekemiä, poikkeuksena heinäkuu, jolloin 90% lainaajista oli eri
Lastipyörien ajokilometrit			yhteensä 3000 km	1900 km	Lainaajat ilmoittaneet elokuun 2016 loppuun saakka. Mittaus perustuu ajajien arvioihin (lastipyörien pitkä rakenne hankaloittaa mittauksia matkamittareilla). Kaikki lainaajat eivät ole täyttäneet palautelomaketta ja kaikki palauttaneet eivät ole arvioineet ajokilometrien määrää

Taulukko 2. Osahankkeen 2 vaikuttavuuden arviointia ajalla 1-12/2016 lukuina / toimenpide mikäli saatavilla.

Pyöräilyviikon mittareita		
Tavoite	Tulos	
Vähintään 50 tapahtumaa	Tapahtumia oli kaikkien aikojen ennätysmäärä, 72.	
Tapahtumissa on 10 000 osallistujaa	Tapahtumissa oli noin 9 200 osallistujaa.	
Julkaistaan vähintään 10 tiedotetta.	Julkaistiin noin 30 tiedotetta nettisivuilla ja Facebookissa. Medialle lähetettiin 8 tiedotetta.	
Pyöräilyviikko ja siihen liittyen pyöräily laajemminkin on esillä mediassa 20 kertaa.	Oltiin esillä lähes 20 kertaa. Juttuja ilmestyi myös valtakunnallisessa mediassa.	
Nettisivuilla www.pyorailyviikko.fi vierailaan vähintään 30 000 kertaa.		
Osallistajat pitävät viikkoa onnistuneena.	Kehuja tuli paljon kasvatusten, sähköpostilla, Facebookissa ja kerätyissä palautteissa. "Hyvä tempaus koko pyöräilyviikko, sai meidät käymään taas uusissa paikoissa pyöräillen." "Hienoa toimintaa pyöräilyviikolla." "Viikon aikana mittariin kertyi n. 600 kilometriä. Eipä tullut iotettua tällaista kuntoilua ilman pyöräilyviikkoa. :)" "Sunnuntain kuva suunnistuskisa oli jälleen todella hyvä juttu!" "Hienoa työtä pyöräilyviikolla! Innostaa ihmisiä liikkumaan ikää katsomatta! Kiitokset järjestäjille!" "Pyöräilyviikko on mukava alku kevääseen. Voitaisiin järjestää myös ns talvipyöräilyviikko." "Hauska meininki, lisää tällaisia."	
Nostetaan esille vähintään yksi pyöräilyolosuhteiden ongelma-kohta, jonka ratkaiseminen käynnistyy tulevina vuosina.	Liiian aikaista arvioida vaikutuksia. Vaikuttajien Pyöräilyllä esiteltiin mm. ehdotustamme Kilpisen kävely- ja pyöräily sillan jatkamisesta Hannikaisen kadun yli.	
Toimenpide	Tavoitteet	Tulokset
Pyöräilytoiminnan järjestäminen ja aktivointi Keski-Suomessa	Pyöräilyviikot Jämsässä ja Äänekoskella molemmissa 8 tapahtumaa osallistujayhteensä 500	Jämsässä 14 tapahtuman Pyöräilyviikko 16.-22.5. osallistujainoin 250
	yksittäisten tapahtumien osallistujamäärät kasvavat	Pyöräilyviikkoa ei vielä järjestetty muualla
Esittely- ja huoltotapahtumat	Keski-Suomessa tapahtumia 3 muulla paikkakunnalla	seminaari Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen Keski-Suomessa, osallistujainoin 30
	kaksi We Cycle yliopisto-tapahtumaa	I Cycle -logot suunniteltu 20 paikkakunnalle
Leikkipuistokiertue	yhteensä 500 osallistujaa	1 We Cycle yliopisto-tapahtuma, toinen oli sovittu, ei käynyt kukaan muille järjestäjille
	yhteensä 5 tapahtumaa	300 osallistujaa
Neuvontatilaisuudet ja katuajokoulutukset	300 osallistujaa	yhteensä 8 tapahtumaa
	3 neuvontatilaisuutta	300 osallistujaa
Neuvontatilaisuudet ja katuajokoulutukset	3 neuvontatilaisuutta	perheet kiinnostuivat lasten pyöräilystä ja lasten kuljettamisesta pyöräillen
	4 neuvontatilaisuutta	4 neuvontatilaisuutta
Selvitys pyöräilijöiden merkityksestä keskustan liikkeille	4 neuvontatilaisuutta	artikkeli tekeillä
	artikkeli tekeillä	katuajokoulutukset
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	katuajokoulutukset	9 kaikille avointa, noin 100 osallistujaa
	10 koulutusta ja yhteensä 100 osallistujaa	4 muuta koulutusta, noin 70 osallistujaa
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	5 muuta koulutusta ja 50 osallistujaa	toteutettiin 1 opetusvideo:
	5 muuta koulutusta ja 50 osallistujaa	https://www.youtube.com/watch?v=Upa98gyEBb8
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	toteutetaan selvityksen 2. osa kesäkaikaan	haastattelimme 3404 kauppa-keskusten asiakasta
	haastattelimme 2000 asiakasta kauppa-keskuksissa	artikkeli julkaistu
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	3 neuvontatilaisuutta	http://iki.kaupunkifillari.fi/blog/2017/01/20/pyorailyn-ja-muiden-liikennemuotojen-merkitys-jyvaskylan-keskustan-kauppakeskuksille-osa-2/
	4 neuvontatilaisuutta	kehuja tullut mm. kauppa-keskuksilta ja konsulteilta
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	artikkeli tekeillä	Seppälän baanan ensimmäinen osa valmistui loppuvuonna,
	katuajokoulutukset	Ritopohjantien toteutus alkaa tänä kesänä
Jyväskylän Seppälän baanan ja Ritopohjantien pyörätien markkinointi	10 koulutusta ja yhteensä 100 osallistujaa	Seppälän baanan reitillä vierailtu useasti tutustumassa
	5 muuta koulutusta ja 50 osallistujaa	

Toimenpide	Tavoitteet	Tulokset
Fillarilla treeneihin!, Valot on!, Nastat on! ja Kyllä pyörille!,	200 ihmistä ilmoittautuu Facebookissa	6 seuraaja noin 200 henkilöä ilmoittautui mukaan
	3000 ihmistä näkee mainoksen Facebookissa	runsaasti näkyvyyttä Facebookin kautta
	Valot on!	Valot on!
	300 ihmistä ilmoittautuu Facebookissa	68 ilmoittautui mukaan Facebookissa
	5000 ihmistä näkee mainoksen Facebookissa	yli 2000 ihmistä näki mainoksen Facebookissa
	Nastat on!	Nastat on!
	200 ihmistä ilmoittautuu Facebookissa	71 ilmoittautui mukaan Facebookissa
Jyväskylän pyöräily-yritysten yhteistyö	3000 ihmistä näkee mainoksen Facebookissa	yli 3800 ihmistä näki mainoksen Facebookissa
	Kyllä pyörille!	Kyllä pyörille!
	50 liikettä osallistuu	materiaaleja suunniteltu, kampanjaa ei vielä käynnistetty
We Cycle JKL, Keski-Suomi, Jämsä ja Äki -logot ja tuotteet	järjestetään liikkeiden yhteistyö	yhteistyöalustalle ei aika ollut vielä kypsä
	liikkeillä on yhteistoimintaa vuoden aikana	perustettiin sähköpostilista ja Facebook-ryhmä liikkeille useita keskusteluita ollut
	I / We Cycle JKL tarroja jaetaan 5000 kpl paitoja jaetaan 100 kpl kaupunki käyttää logoa toiminnassaan jokin muu taho ottaa logon käyttöönsä	I / We Cycle JKL tarroja jaettiin 8000 kpl paitoja jaettiin 100 kpl kaupungilla logo käytössä logo ei vielä muilla käytössä
We Cycle Finland	I / We Cycle Jämsä ja Äki tarroja jaetaan molemmilla paikkakunnilla 2000 kpl paitoja jaetaan molemmilla paikkakunnilla 50 kpl	I / We Cycle Jämsä ja Äki tarroja jaettiin paikkakunnilla noin 500 kpl paitoja jaettiin paikkakunnilla 50 kpl
	I / We Cycle Keski-Suomi tarroja jaetaan 2000 kpl	I / We Cycle Keski-Suomi tarroja jaettiin noin 3000 kpl
	5 uutta paikkakuntaa/toimijaa ottaa logon käyttöön	logo otettu käyttöön mm. Hämeenlinnassa, Lahdessa, Pälkäneellä ja Keuruulla, suurin osa ei ole ilmoittanut asiasta nettisivujen lomakkeella
Pyöräilyedistämisen vakiinnuttaminen ja rahoituksen hankkiminen	seudun liikkumisen ohjauksen ryhmä kokoontuu ainakin 3 kertaa	kaupunki ei saanut laajaa liikkumisen ohjauksen kokousta järjestettyä
	perusrahoitus toiminnalle lisääntynyt merkittävästi	liikkumisen ohjauksen toimintaryhmä kokoontui 6 kertaa
		kaupunki lisää Pyöräilyviikon perusrahoitusta 50% ja myös työpanosta
Muu toiminta	ei erikseen asetettuja tavoitteita	esitelmät tilaisuuksissa, mm. Pyöräilykuntien verkoston vuosiseminaari sekä KS liikenneopettajien kokoontuminen
		osallistuminen Liikkuja viikolle ja Tourojen Yöhön
		vaikutettiin pyöräilyn edistämiseen Jyväskylän suurimmalla yksityisellä työnantajalla Valmetilla

3 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Tulevaisuudessa on seudulla panostettava yhä enemmän toimijoiden väliseen yhteistyöhön ja yhteissuunnitteluun huolimatta erillisestä hanketoiminnasta. Lastipyörälainaamon toimintaa kehitetään rahoituksen salliessa yhä monipuolisemmaksi ja levittää lastipyörätietoisuutta uusien markkinointikanavien kautta. Tulevaisuudessa selvitetään mahdollisuutta osatoimintojen, kuten perussähköpyörien kokeilu- ja lainaustoiminnan maakunnallistamisesta. Työikäisten ohella vaikutusmahdollisuuksia on lisätä vaikuttamista lapsiperheiden liikkumisessa erilaisten vaihtoehtojen tapojen esilletuomisen ja vanhojen asenteiden kyseenalaistamisen kautta. Tätä toimintaa on suunnitelmassa jatkaa ja kehittää eteenpäin resurssien salliessa. Tiivistä yhteistyötä jatketaan edelleen mm. Jyväskylän joukkoliikennealueen kanssa. Pyöräilyn yhä voimakkaampi esille tuominen ja pyöräilytapahtumien kehittäminen sekä niiden toimintamallien levittäminen on edelleen ajankohtaista Jyväskylän pyöräilyedistämishankkeen lanseeraamisen ja Keski-Suomen maakunnallisen pyöräilyedistämishankkeen aloituksen ja kiinnostuksen kasvamisen pohjalta. Näihin toimenpiteisiin tul- laan hakemaan rahoitusta liikkumisen ohjauksen valtionavustuksista vuonna 2017.

Jyväskylässä 25.1.2017

Anna Sarkkinen
Koordinaattori
JAPA ry

4 Liitteet

1. Tuloslaskelmat, pääkirjat
2. Työaikakirjanpidot
3. Kuvia hankkeiden tapahtumista
4. Osahankkeen 2 yksityiskohtainen loppuraportti
5. Neuvolajulisteet ja Lasten tehtäväkirja